Даламның ұлы ақыны

Ойын - сайыс

Биыл қазақтың ұлы ақыны, қазақ сахарасының данасы, ұлы ойшыл, үлкен имандылықты бойына жинаған тамаша суреткер Абай атамыздың 175 жылдығын тойламақпыз.
Осы мерейтой қарсаңында екі топ арасында өткізілетін сұрақ-жауап ойыны.

Таныстыру

І кезең - Өткел

Әр командаға 5 сұрақ қойылады, бір сұраққа 30 секунд беріледі. Осы уақытта сұраққа жауап берілуі тиіс. Әрбір дұрыс жауапқа 5 ұпайдан беріледі.

I – ші сұрақ

Абайдың әкесі Құнанбай қай рудың старшыны болды?

Абайдың әкесі Құнанбай қажы
Тобықты руының старшыны болды.

2—ші сұрақ

Ақын «Үш-ақ нәрсе Адамның қасиеті» дейді. Олар қандай қасиет екенін атаңыздар.

Абай: «Парасаттылықтың мәні - ыстық қайрат, нұрлы ақыл, жылы жүрек, білім, оның ішкі нәрі, сыртқы шырайы және әрі» деген еді.

3-ші сұрақ

Алғашқыда Абай өз ауылында жалдамалы молдадан білім алады, кейін ауқатты Құнанбай баласын кімнің медресесіне береді?

Ахмет Ризаның медресесінен оқып, білім алады.

4 – ші сұрақ

Абайдың 1890-1898 жылдар арасында жазған шығармасы қалай аталады?

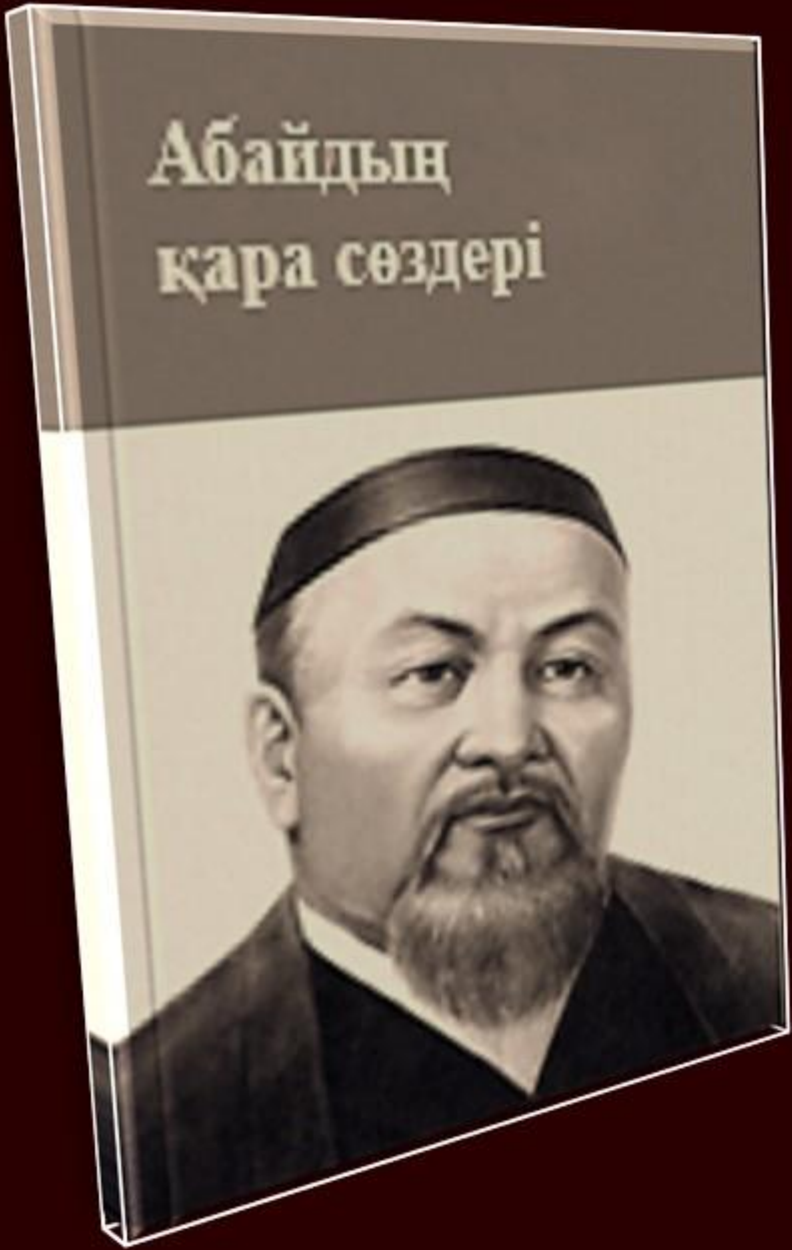
Абайдың
қара сөздері

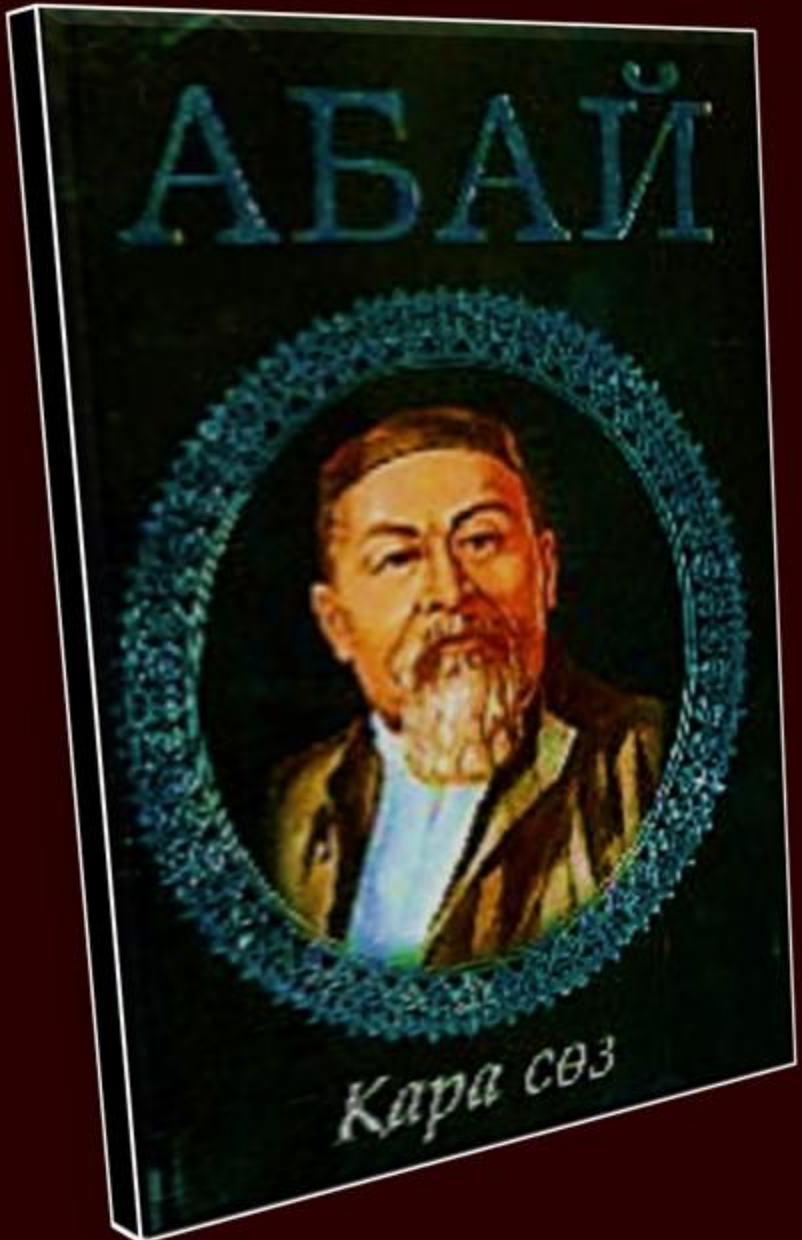
АБАЙ
Қара сөз

5–ші сұрақ

Абайды науқасқа шалдықтырған қандай оқиға?

Әбдірахман

Білімді де талантты Әбдірахманның (1895 ж.), одан кейін сүйікті баласы Мағауияның 1904 жылы құрт ауруынан дүние салуы Абайды науқасқа шалдықтырады.

I – ші сұрақ

Жас кезінде өз анасы мен кіші шешесі екеуінің тәрбиесін көріп өскен Абайды қалай атаған?

Телғара

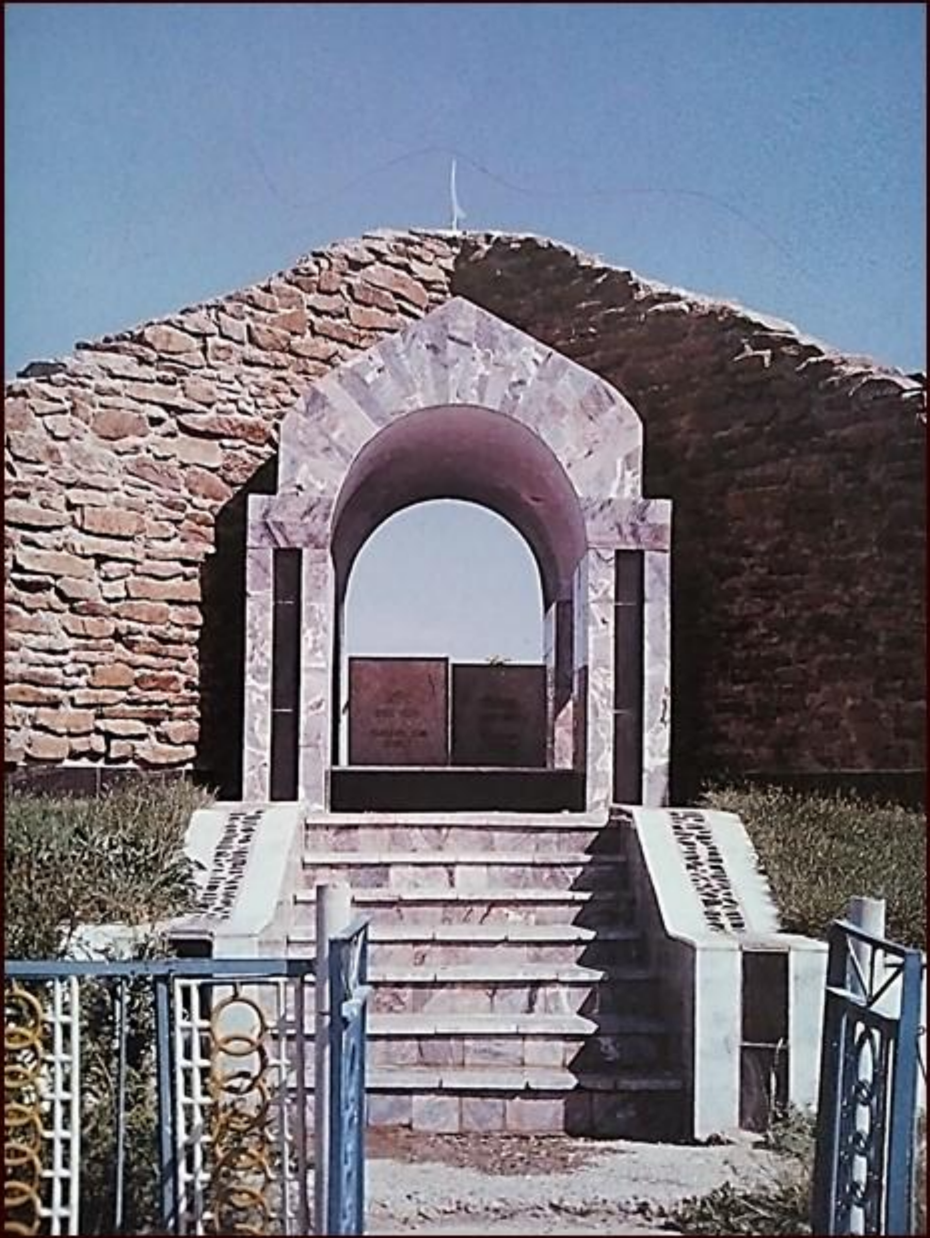

Абайдың сүйікті әжесі Зере мен анасы Ұлжанның басына орнатылған ескерткіш.

2–ші
сұрақ
Абайдың
Қара
сөздерінің
жалпы саны?

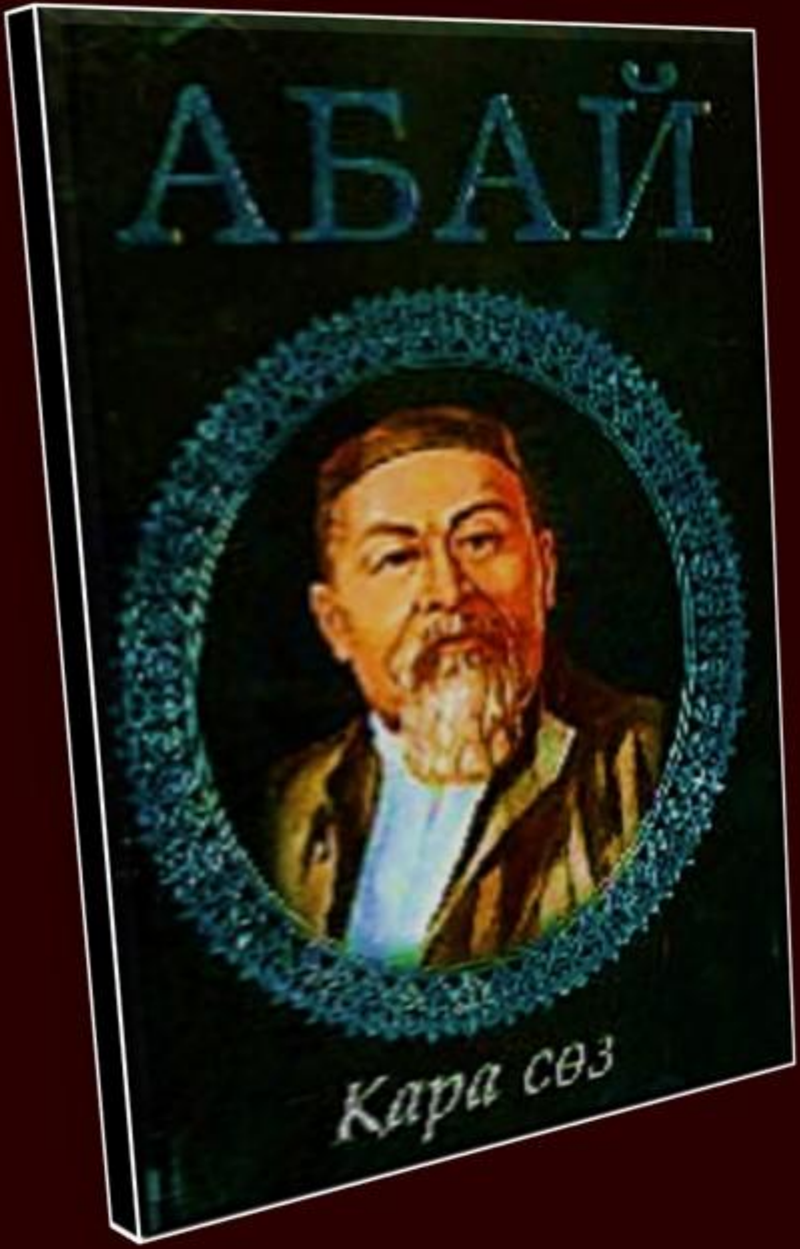

45

3-ші сұрақ

Абайдың ұлы Әбдірахман қайда, қандай училищеде оқыған?

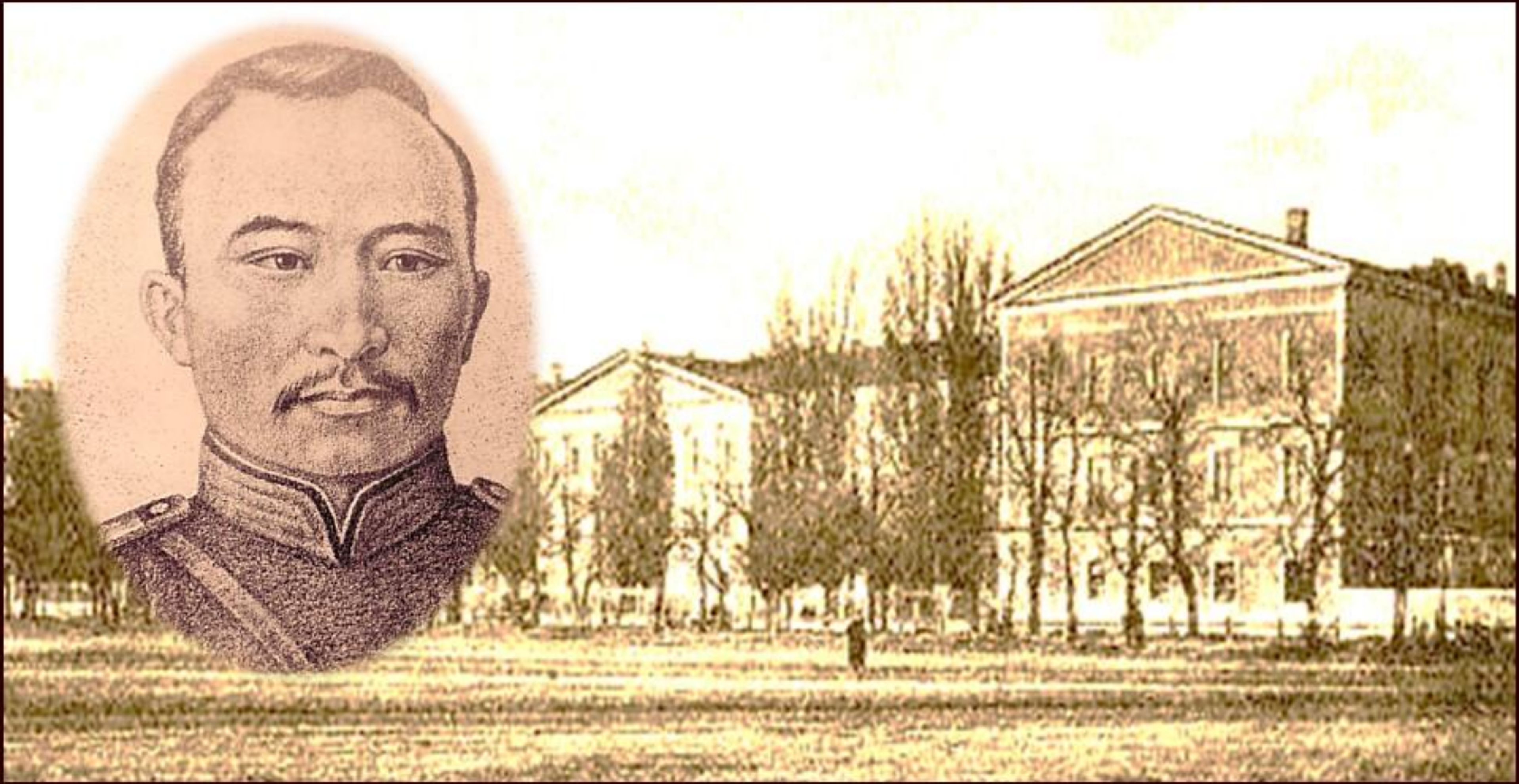

Петербургтегі Михайлов артиллерия училищесінде оқыған

4 – ші сұрақ

«Абай» пьесасының сөзін жазған кім?

Мұхтар
Әуезов

5–ші сұрақ

Абайдың Ділдәдан тараған кенже баласы кім?

Мағауия

Мағауия Абайұлы, Кәкітай Ысқақұлы
және Ғабидолла Ғабитханұлы

І Кезең қорытындысы

ІІ кезең - Самғау

Бұл кезеңде әрбір командаға 3 сұрақтан қойылып, дұрыс жауапқа 10 ұпайдан беріледі. Жауаптар Абай өлеңдерінен алынуы қажет.

І – ші сұрақ

Абай балаларын медресеге не үшін берді?

«Баламды медресеге біл деп бердім...»

2—ші сұрақ

Шешендігі жөнінде Абай өзін қалай бағалады?

«Өзім де басқа шауып,
төске өрледім,
Қазақта қара сөзге дес
бермедім...»

3–ші сұрақ

Абай сөз өрнегін өре алды ма?

«Толғауы тоқсан қызыл тіл
Сөйлеймін десең өзің біл,
Өткірдің жүзі,
Кестенің бізі,
Өрнегін сендей сала алмас....»

І – ші сұрақ

Абайдың у ішкен күндері болды ма?

«Мен ішпеген
у бар ма?....»

2–ші сұрақ

Абай жалғыз ба еді?

Жоқ.
«Атадан алтау,
Анадан төртеу,
Жалғыздық көрер жерім
жоқ...»

3-ші сұрақ

Адам болу, оған тезірек жетуге ұмтылдырған бес нәрсе не?

«Талап, еңбек,
терең ой, қанағат, рақым
ойлап қой,
бес асыл іс көнсеңіз ...»

II Кезең қорытындысы

III кезең - Шарықтау
Бұл кезеңдегі әрбір дұрыс жауапқа 5 ұпайдан беріледі.

I – ші сұрақ

Абай алғашқы өлеңдерін қай ақынның атынан жариялап отырды?

Көкбай Жанатайұлы (1861–1925) – ақын, ағартушы, Абайдың әрі шәкірті, әрі інісі.

2-ші сұрақ

Абай туралы ең алғаш мақала жазған кім?

Әлихан Нұрмұхамедұлы Бөкейхан (1866—1937) — XIX ғ. соңы мен XX ғ. басындағы қазақ зиялыларының, қоғам және мемлекет қайраткерлері қатарындағы аса ерекше тұлға.

3–ші сұрақ

Абайдың аяқталмаған поэмасы қалай аталады?

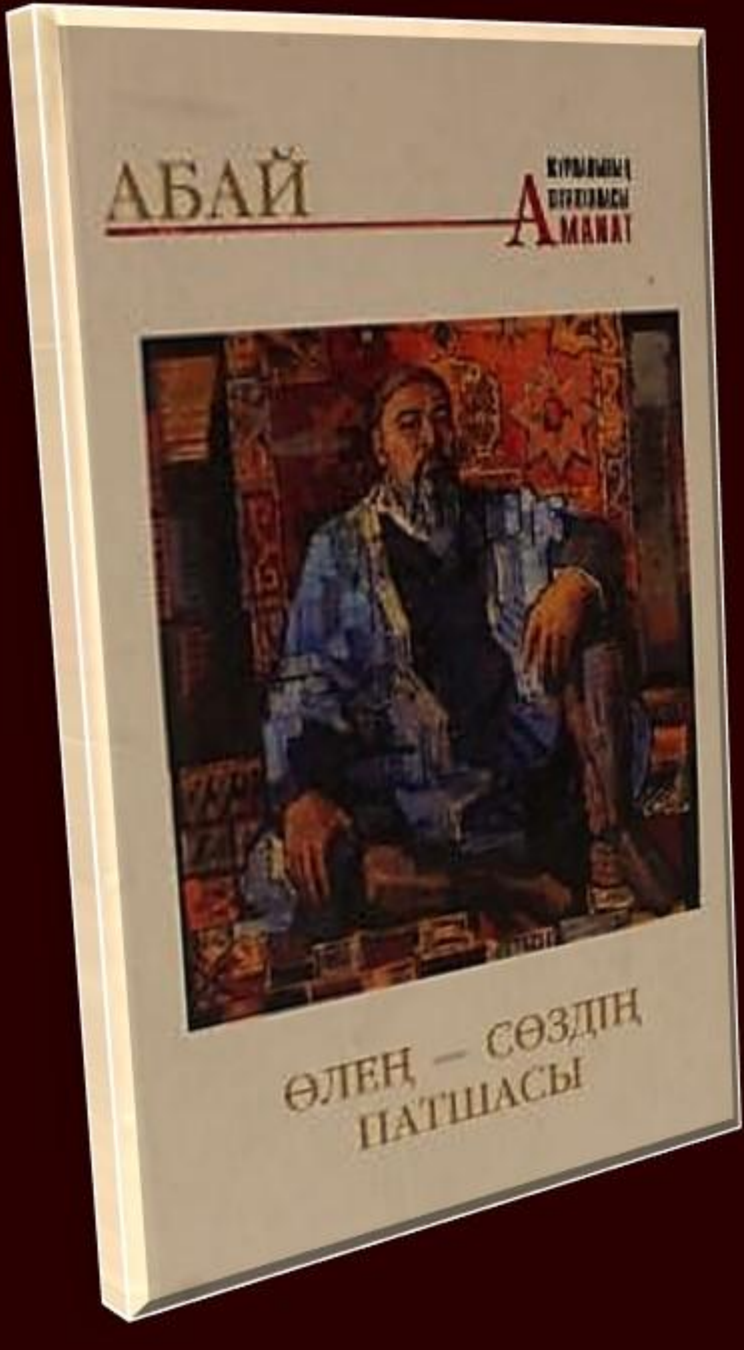

«Әзім әңгімесі»

4–ші сұрақ

«Асыл сөзді іздесең,
Абайды оқы, ерінбе,
Адалдықты көздесең,
Жаттап тоқы көңілге».

Бұл шумақтың
авторы кім?

Сұлтанмахмұт Торайғыров

5–ші сұрақ

«Ауырмай тәнім,
Ауырды жаным
Қаңғыртты қыста
басымды».

Осы өлең жолдары Абайдың қай әнінен алынған?

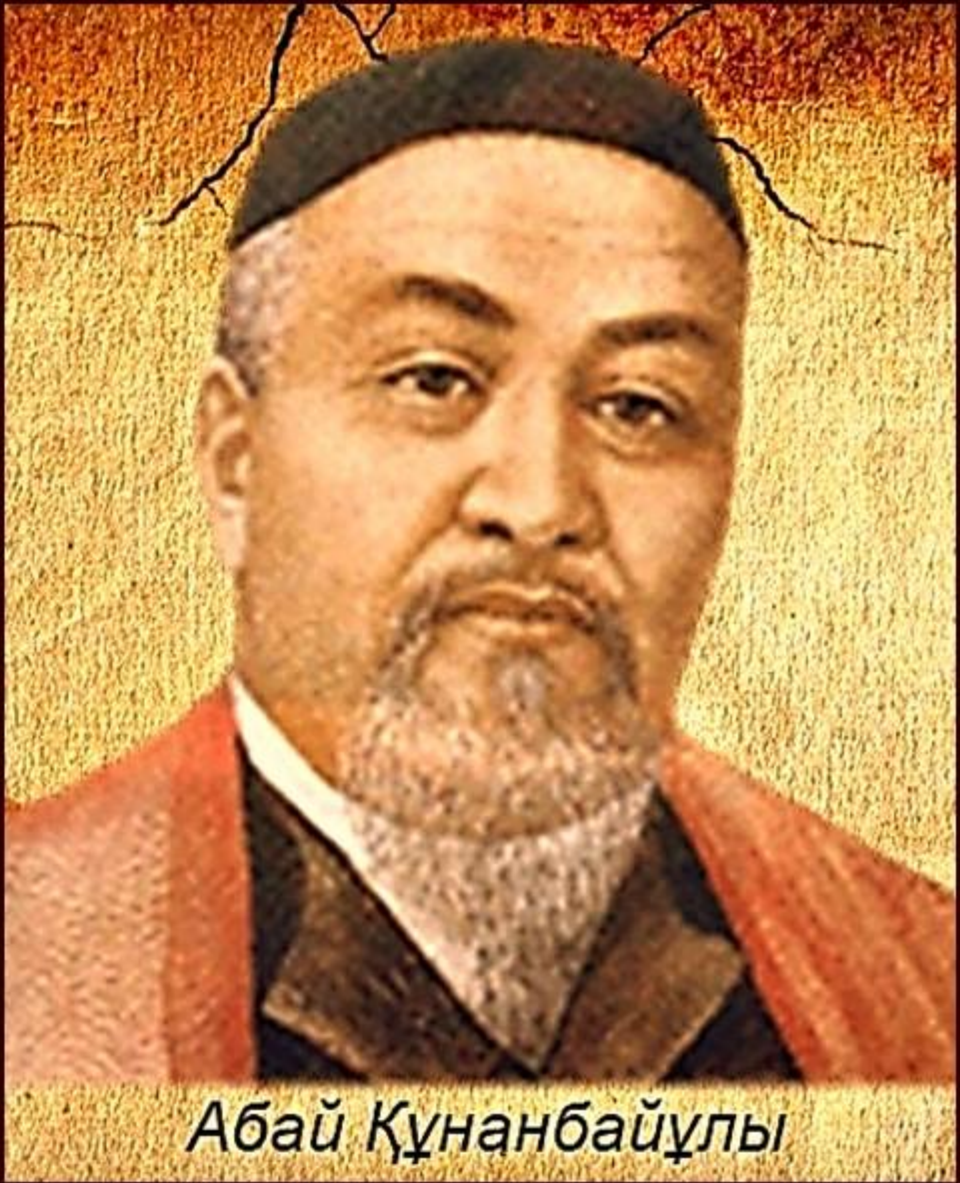

«Сегіз аяқ» əні

І – ші сұрақ

«Қазақтың бас ақыны - Абай Құнанбаев» деп атаған кім?

Ақын, әдебиет зерттеуші ғалым, түркітанушы, публицист, педагог, аудармашы, қоғам қайраткері – Ахмет Байтұрсынов.

2–ші сұрақ

Абайдың тұңғыш жинағы қай жылы және қай қалада басылып шықты?

1909 жылы
Петербург қаласында

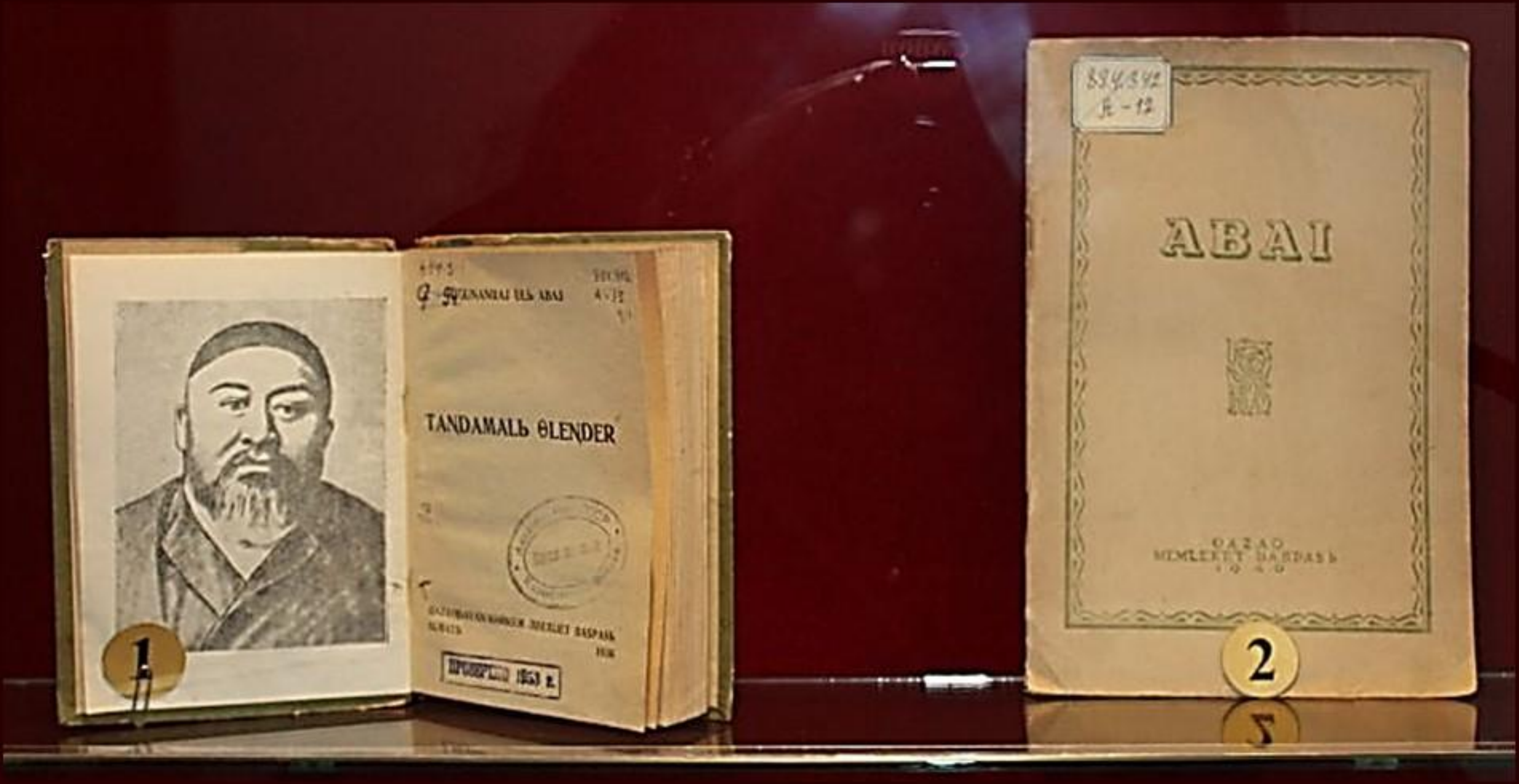

3–ші сұрақ

Шәкәрімнің Абайға қандай туыстық жақындығы болды?

Абайдың ағасы
Құдайбердінің
баласы.

4-ші сұрақ

«Қазақтың классикалық әдебиетінің атасы, қазақ поэзиясының күн шуақты асқар биігі», - деп аса көрнекті жазушы баға берген. Ол кім?

Мұхтар Омарханұлы Әуезов

5–ші сұрақ

Поэманың тақырыбы әділдік пен жауыздықтан құрылған. Ғұлама ғалым арқылы жауыздығын өзіне мойындатып, қан төгуден бас тартқызған Абай поэмасы?

Абай Құнанбаев "Ескендір "поэмасы

III Кезең қорытындысы

IV кезең - Тест

Әрбір топқа тест тапсырмасын шешуге 7 минут уақыт беріледі. Әрбір дұрыс жауапқа бір ұпайдан беріледі.

1. Тегінде, адам баласы адам баласынан қандай қасиеттерімен озады?

A) ақыл, ар, кербездік, ғылым

B) ғылым, мінез, жігер, қайрат

C) талап, ғылым, ынсап, қанағат

D) ақыл, ғылым, ар, мінез

E) ұят, білім, жігер, арман

ақыл,
ғылым,
ар,
мінез

2. «Ырыс алды – тірлік» дейді, ол қай тірлік? Ол осы жан кеудеден шықпағандық па?

A) Алдыңғы тілеу болмаса, артқа алаң болмау

B) Көкіректе сәуле жоқ, көңілде сенім жоқ

C) Көкірегі, көңілі тірі болса, соны айтады.

D) Қулық саумақ, көз сүзіп, тіленіп, адам саумақ

E) Өзің тірі болсаң да, көкірегің өлі болса…

Көкірегі, көңілі тірі болса, соны айтады.

3. Құдайдан қорық, пендеден ұял, балаң бала болсын десең …

A) балаңа енші бер!

B) баланды солдатқа бер!

C) баланды оқыт, мал аяма!

D) баланды асыра!

E) барлық жауап дұрыс

баланды
оқыт,
мал
аяма!

4. Қазақтың жаманшылыққа үйір бола беретұғынының бір себебі?

A) жігерінің жоқтығы

B) жұмысының жоқтығы

C) мінезінің жоқтығы

D) ынтаның жоқтығы

E) күш-қуатының жоқтығы

ЖҰМЫСЫНЫҢ

ЖОҚТЫҒЫ

6. Күллі адам баласын қор қылатын үш нәрсе бар. Олар не нәрселер?

A) надандық, еріншектік, залымдық

B) надандық, мақтанқұмарлық, адамгершілік

C) еріншектік, залымдық, дұшпандық

D) араздық, еріншектік, жігерсіздік

E) талапшыл, еріншектік, қанағатсыздық

надандық,
еріншектік,
залымдық

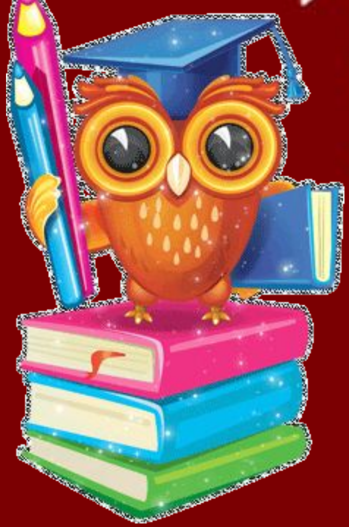

IV Тест қорытындысы

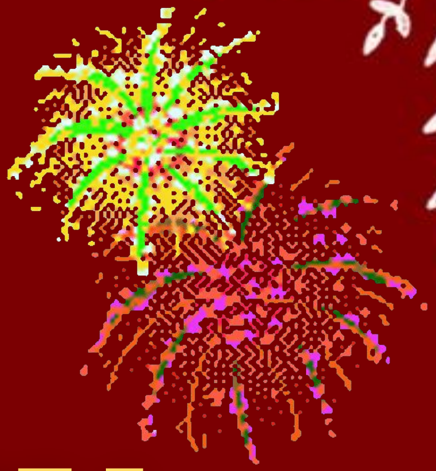

Марапаттау

Назарларыңызға рахмет !!!